

Djakova i Ipek osvojeni.

Brzojavne vijesti.

Rat na Balkanu.

Sa fronte u Macedoniji.

Atena, 6. decembra. (D. u.) Reuter javlja: Iz francuskog se izvora potvrđuje, da se cijela linija fronte od Cerne do Krivolaka redovito utvrđuje. I pozicije istočno Vardara se postepeno utvrđuju, da se proširi zonu, što je potrebna za obranu željeznice.

Pad Djakove.

Berlin, 7. decembra. Berliner Tagblatt javlja: Očekivani pod Djakova uslijedio je dne 4. decembra. Bugari su ušli u grad, kojega Srbi nijesu niti branili. Veliki plijen pao je u ruke pobjednika. Srbi su se povukli zapadno po slabim putevima. Dobra cesta iz Prizrena svrstava naime u Djakovi. U Bitolju uništeno je najprije njemački eskadron, a ovonu su slijedile bugarske čete. Tako su pala u ruke pobjednika dva važna uporišta, koja su potrebna za daljnja napredovanja.

U Bitolju je razoružano 6000 Srba.

Amsterdam, 7. decembra. Reuter javlja iz Atene: Pad Bitolja nije bio moguće više zapriečiti, pošto su Bugari bili nepokoljili grad, te su mu se približavali sa jugozapadne strane. Srpske čete, koje su se imale oprjeti Bugarima i uzaknuti na grčko područje, su Bugari zaobilili. Dosada su Bugari razoružali do 6000 Srba. Fronta bugarskih sila, koja se je već početkom sedmice protezala od Vardara do Cerne, koja su međutim čete prekoraciše, sve više i više zauzima oblik kljesta između kojih se nalaze engleske i francuske čete na Doljem Vardaru, dotično između Vardara i Strumice. Misli se, da će ove čete zauzeti južne pozicije, ako brzo dođu pojačanja.

Srbi će se boriti na drugom bojištu.

Amsterdam, 7. decembra. Times javlja iz Petrograda: Srpska će se vojska boriti na drugom bojištu u interesu saveznika. Topništvo, što ga Srbi zapuštaju ujedno i unistavaju.

Francuske čete u Albaniji?

Bukarest, 7. decembra. Pram jedne vijesti iz Rima otpuvalose su nove francuske čete iz Marsilje i Algira u Mudros, Galipolje i druga mjesta. Govori se, da je dio četa otpuovao i u Albaniju.

Povratak srpskih bjegunaca u domovinu.

Bukarest, 7. decembra. U službenim rumunjskim krugovima izvija se, da se je broj srpskih bjegunaca u Rumunjskoj znatno umanjio, pošto su se mnogi vratili u Srbiju.

Englezi tješe kralja Petra.

Rotterdam, 7. decembra. Nizozemski listovi javljaju iz Londona: Engleska vlada poslala je kralju Petru posebno odaslanstvo, koje će mu ime engleskog kralja osigurati, da će dobiti svoje kraljevstvo potpunom u svoje ruke.

Dosada je zarobljeno 160.000 Srba.

Berlin, 7. decembra. Iz Sofije se javlja, da su Srbi na svojem uzamaku izgubili skoro sve svoje topništvo, i da je od 23. novembra zarobljeno 35.000 Srba i osvojeno 3200 četvornih kilometara srpskog i crnogorskog područja. Sveukupno je dosada zarobljeno 160.000 Srba.

Uništenje srpske vojske.

Beč, 7. decembra. Poduzeća saveznika na Balkanu napreduju prama nactu. Otpor je neprijatelja slomljen, a taj je neprijatelj bio Srbina. Opsrke teskih naravnih poteska, operacije napreduju brzo. Sto je još ostalo od srpske vojske, tjera se u albanske i crnogorske planine. Stara je i nova Srbija već u našim rukama. Katastrofa srpske vojske jednaka

je katastrofi francuske vojske na Berezini, dapače i gore, jer Karadjordjevi nemaju niti pedlja svoje zemlje. Jos su samo ostanci vojske, koja nema više svoje domovine. Francuzi i Englezi nemaju što sparavati već sami sebe, jer već lijevom kriju Francuzi kod Bitolja prijeti pogibelj uništenja.

Crnogorska je vojska takodjer uništena, a cijela je zemlja puna srpskih bjegunaca, koji nevolju još više povećavaju. I sam Skadar morat će braniti tudjinci, ako uopee i to bude moguće.

U samih devet sedmica unistili su saveznici sveč neprijatelje na Balkanu i osvojili 100.000 km² prostora, a zarobili do 160.000 Srba. Da će sve ovo uplivati na ostale neutralce na Balkanu, o tome nema ni govora.

Srbi i Francuzi združeni.

Berlin, 7. decembra. Vossische Zeitung javlja iz Pariza: „Matu“ javlja iz Soluna: Jedan srpski bataljon tigo je preko Gevgelija u francuski logor.

Položaj na Balkanu.

Nota četvornog sporazuma.

Köln, 6. decembra. (D. u.) Kölnische Zeitung javlja iz Atene od dne 4. decembra: Jučerašnjom predajom note četvornog sporazuma svršeno je višecije pitanje. Nota priznaje i za buduće grčku neutralnost, samo zahtijeva uređenje mjera, koje imaju osigurati slobodu gibanja entinitnih četa. U koliko se bude vlada izjavila sporazumom sa sadržajem note, mora odmah uslijediti ojedineće dosadnjim prisilnih mjera. O pojedinostima vojničkih mjera, sto ih zahtijeva četvorni sporazum, započet će pregovori.

Vijesti novina, da je Grčka primila jamstvo od Njemačke, da njene i austrijske čete ne će prekoraciiti grčko područje, demantiraju se od nadležne strane.

Dopusti rumunjskih vojnika.

Zürich, 7. decembra. Prama talijanskim vijestima gostite 1892. u Rumunjskoj, otpušteno je kući dne 27. novembra, a i god. 1893. ima biti nastorko otpušteno. Rumunjska je granica napram Austriji očišćena od vojništva. „Corriere della sera“ veli, da se usprkos toga jeste nije izgubilo nade u Rumunjsku. Rumunjska traži, da si prijne naprui džepove novcem, koje je potrebit za vođenje rata.

Izvanjska politika Rumunjske.

Budimpešta, 7. decembra. „Az Est“ javlja iz Bukarešta: Odluka bivšeg ministarskog predsjednika Majoresca, koji je opet sudionistovati u aktivnoj politici, namijenjena je u prvom redu rusofilima, koji bi lišili odstraniti Bratianuja. Pošto rusofili vide, da po Bratianuju ne će postignuti svoj cilj, nastoje, da ga obore. I skandal kod prijestolnog govora imao je svrhu, da se Bratianuja kompromitira i učini nemogućim pred kraljem.

Ruske priprave protiv Rumunjske.

Bukarest, 7. decembra. Vijest iz Tulce javlja, da su Rusi u blizini grada sakupili veliku množinu ratnog materijala, živeća i krme. Zalihe se uvijek povećavaju, te legleske ladje danju i noću dovažuju nove zalihe.

Ruski glas o neutralnosti Rumunjske.

Petrograd, 7. decembra. (D. u.) „Riječ“ je obizrom na prijestolni govor u Rumunjskom parlamentu uzemirena, jer list u govoru ne vidi sigurnosti trajne neutralnosti, te dodaje: Cini se da Rumunjska precijenjuje uspjeha na Balkanu, te će se vjerovatno priključiti onomu, koji bude imao sigurne izgleda u ratu. Radi toga će odluka Rumunjske biti teže sudbina, negoli je ona Grčke.

Nikolaj Nikolajevič zapovjednik vojske u orijentu.

Kopenhagen, 7. decembra. Ruske novine javljaju, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič imenovan nadzapovjednikom ruskog bojišta u orijentu.

Iz Italije.

Demonstracije u Rimu mjeseca * * * maja.

Lugano, 7. decembra. Pokrajinski sud u Rimu oslobodio je sve socijalne demokrate, koji su bili mjeseca maja tamo upaseni radi neutralističkih izjava. Između pristasa ratne stranke vlada radi ovog teško uzbuđenje, pošto sud obrazlaže, da su manifestacije onda bile istolako opravdane protuv rata, kao i za rat.

Potopljen parobrod austro-ugarskog društva.

Budimpešta, 7. decembra. Parobrod austro-ugarskog parobrodarskog društva na Rijeci, „Olga“, bio je početkom rata u Mlecima zaplijenjen. Društvo je sada dozalo od zasebne strane, da je parobrod potopljen od uprave tal. vojske pred ulazom u luku u Mlecima.

Dignuti talijanski generali.

Lugano, 7. decembra. Kako javlja službeni talijanski list umirovljeni su talijanski generali: Lisi, Natoli, Del Re i Foderaro.

Priprava talijanske ekspedicije na Balkan.

Basel, 7. decembra. „Nachrichten“ javljaju, da se u Italiji čine velike priprave. Iz talijanske fronte čine se velika nova grupiranja, te se izabiraju čete, koje će biti najprikladnije za Balkan. Koncentriranje zbiva se na Jadranskoj obali, tako u Brindisima. Karakteristično jest, da je potpunoma obustavljen promet na unutrinjim linijama. U Mlecima salju se naprijed samo žurne pošiljke. Napredovanje centralnih vlasti i Bugarske na Balkanu čini talijanske krugove nervoznim. Osobito je neugodno uplivaja vijest iz Petrograda, da se na Rumunjsku ne može više računati. Rusija nije više u stanju, da svoje čete pošalje preko Rumunjske protiv Bugarske.

Ententa.

Ratno vijewe u Parizu.

Paris, 7. decembra. (D. u.) Havas javlja: Na preključerašnjem ratnom vijeku alijanca, komu je predsjedao Joffre, prisustvovali su: bivši šef ruskog generalnog stožera, general Gilinski, general Porro i zastupnik Srba pukovnik Stefanović, kaošto zastupnici Engleske i Belgije.

Pozivi u Rusiji.

Petrograd, 7. decembra. (D. u.) Carski ukaz pozivlje pod oružje godinu 1917. već godine 1916.

Sa bojnih poljana.

Borbe kod Oslavje.

Beč, 7. decembra. Kod Oslavje, na desnoj obali Šože, kušuju Talijanci, da bi probili frontu. Talijani izgube drugi dan sve pozicije, sto ih uzmu, te misle ovdje provolati protiv Gorice, sto im dosada nije uspjelo kod Podgora i Sr. Mihovila. Oni gube dnevno na cesti od Oslavje do Pemve do 500 momaka.

Do najgorih brcba došlo je uvijek kod Oslavje, gdje su Dalmatinci više puta poslali na navalu na neprijatelja goim rukama. Jedan časnik pripovjeda, da su Dalmatinci više puta bili krzvi do nokata. Takovom silom navaljivali su na Talijance da nije ni za pomisliti. Dostlo je do borbe iz bliza, te su se hrvati muž do mužsa i lopatama u ruci.

Talijanci su se ovdje morali više puta predati našima u ruke. Na mjestima došlo je do borbe bacanja kamena, te su kamenjem naši ljudi proterjali neprijatelje iz zauzetih pozicija. Neprijatelj je pustio u jarku postelje, oružje i orudje.

Navale su se kod Oslavje uvijek ponavljale, samo dva dana prošle sedmice bio je mir, jer je puhalo hladno bura. One dane nijesmo imali niti jednog ranjenika. Talijancima je bilo mrzlo, pa nisu htjeli navaljivati. Jedan je talijanski zarobljenik imao na sebi sedam košulja. Sa Dalmatincima bore se Koruši i Kranjci.

Razno.

Wilson na strani Njemačke.

Genf, 7. decembra. Njujorski „Herald“, koji je dosada uvijek nastupao za Wilsona, navijaše na predsjednika, jer da je stupio na stranu Njemačke. „Daily Chronicle“ javlja iz New-Yorka, da je demokratska stranka otklonila predlog Wilsona za vojsku i mornaricu.

Demisija ministarstva u Španjolskoj.

Madrid, 7. decembra. (D. u.) U komori je manjina predlagala, neka se dade prednost gospodarskim pitanjima pred vojnicim. Ministarski predsjednik Dato govore je proti prijedlogu, zapustio je komoru i predao demisiju cijelog kabineta.

Gospodarsiveno stanje u Italiji.

Već četvrti put navaluju Talijanci na naše pozicije i strahovila kanonada, paklensko divljanje sviju vrsti ubijajnih strojeva već opet prelresa među naše domovine. Čini se, kako da bi zapovjedništvo talijanske vojske slalo vojinstvo u kloanicu. Na poloke krvi teče po krasnim pećinama, po dolinama i planinama, na koje udara Talijanc. Istina je, da ga kod ove četvrte bitke vuče želja, kako bi državnom saboru, što se sada otvorio, mogao izjaviti o budi kakvim pobjedama. Dosada mogu Talijanci svojemu najviše o kakvom cm naše zemlje, sto su ju u borbi pridobili. Prostor, sto su ga oni ostrojili ne da se jeste mjeriti na metre. Državno savjetstvo u Rimu doista potrebuje nekoliko naodusevjenih i utješljivih vijesti iz bojišta. Cijela Italija plaće za nerojenim u vojsci palim ljudima. Po palacama i u sobama radnika čuje se plać za oem, bratom, sinom, koji su već pali, ili uzdišu ranjeni po raznim gradovima Italije. Nu to još nije sve. U Italiji vlada velika skupoća, a sa skupoćom spojen je i glad. Na stoline hiljada mladića, koji su prošlih godina živjeli u tudjini i donesli sobom, kad su se na zimu vraćali kućama svojim, znate svote novaca, nijesu ove godine nitina zaslužili. To se pozna i vidi. Iseljednici donesi su u Italiju godišnje oko 800 milijuna lira. Toga im nedostaje nema i za to imaju ljudi pa i sama država mnogo manje dohodaka.

Što stijeđ iz toga nije tesko pogoditi. Država mora imati potrebite dohodke, da s njima pokrje redovito gospodarstvo i ogromne izvanredne troškove za vojsku. Mjesto pobjeda, zaslužbe, mjesto pomoći stradajućem narodu, talijanska vlada danonice povisuje poreze na takov način, da moramo, akoprem su nam oni neprijatelji, duboko žaliti vadenje talijanski puk, koji ne samo sto u ratu trpi ogromna bremena, nego mu država na sve moguće načine vuče iz džepa i zadnje centesime.

Da budu naši čitatelji znali, sto se sada u Italiji događaja, navest ćemo ovdje nove poreze, sto su tamo uvedeni. Na sve izrвне poreze dakle na zemljista, kuće, obrt ite., naložilo se i novo novog poreza. Poduzećima, sto davaju budi sto za vojsku, povisio se porez od 1 na 30 posto. Srvi oni, koji nisu sposobni za vojsku moraju plaćati po 6 lira temeljne takse, koja se povisuje prama imanju pojedinca. Gospodarskim i akcijakim društvima povisio se porez od 5—20 postotaka.

Nenaravni vojnički porezi opisuju silno povijesne postanskih i brzjavanih pristojbi, velike pristojbe za izvoz i prevoz, 15—20 puta povijesne za sve vrste duhana, 8 lira poreza na 100 kg petroleja, 20 lira za 1 l alkohola, povijesne poreza na pivoto 60 centesima po hl, 5 lira prireza na porez za slador, povijesno se i onako visoki porez na živilo, povijesno cijene soli, pristojbina za zemljišnu knjigu, povijesne svih biljeza, porez na dvočkolice i sve službene pristojbine.

Novi ogromni porezi su jedini uspjeh s kojim može talijanska vlada doći pred svoj parlament i pred cijeli svijet. Vlada je tako udarila poreze gdje god je mogla, no ipak Italija treba mnogo više, nego će ovim porezima dobiti. Na mjesec ju stoji rat, ako su izostali njezini podaci, okružio 400 milijuna lira. Toliko ne će nositi novi porezi, već će se najviše pokriti troškove za kakvih 12 dana.

Vojni dobavljaci ne dobivaju plaćeno u gotovini, kako je to kod nas, već im se isplaćuje sve državnim zadužnicama, koje bi poslije rata mogle imati vrlo nisku ili još bolje nikakvu cijenu.

Naši junaci na soškoj fronti jamče nam, da će pravredna stvar pobijediti, da Talijanci ne će ništa postići, nego da će talijanski puk još više biti zadužen, negoli je bio do sada.

Prizren.

I staroslavni je grad na Drini, Prizren — davna čeznja i želja svih Srba, koji su ga u krvavom nedavnom balkanskom ratu iz više stoljeća opet prizdžili bili svojoj kraljevini — pao poput svih ostalih gradova srpskih u junacke ruke naših bugarskih saveznika. Uspjeh je to velik, ne toliko strateški, koliko moralni, jer Prizren, ovaj isti Prizren, koji se spominje u nebrojenim srpskim narodnim pjesmama, ovaj isti Prizren, za koje je godine 1913. proliveno toliko srpske krvi, moradoše Sribi da napuste, kako su morali da napuste čitavu svoju zemlju. Doista, Bog ničomu dužan ne ostaje i pravdom pobijedi Njegovom pomoću i milošću.

Prodje li čovjek, one gorske kose, što ne sa zapada zatvaraju Kosovo polje, dolazi u dolinu gorje Drine, koja svojim širokim koritom dijeli visoke srpskoalbanske lance. Sjeverni je dio toga predjela s gradovima Peć (Ipek) i Djakova zapao bio godine 1913. Crnogorci, dok si je Srbija prisvojila bila južni dio ravnice uz rijeku Drinu s važnim gradom Prizrenom, koji gospoduje glavnom cestom prema Skadru. Prizren se prostire na jugu trideset kilometara velike plodne ravnice, a kroza nj protiče pritok Drine Bistrica. Čitav niz mostova vodi preko te vode, nad kojom je grad sagradjen u obliku terasa, poput nekih naših primorskih mjesta. Slika je to rječje ljepote. Stare, male turske kućice i kolibe postavljene su nad proplancima iznad vode, sa pećina se smjelo uzdižu obrisi stare turske tvrđave i sa svih strana priviruju u grad sedla i doline visokog gorja, a ponajčeče s juga.

Veoma umiljata oprjeka prema tom veličanstvenom gorju glavni dio grada, koji se nalaze na njegovom podnožju u dolini Drine. Prizren je razmjerno velik grad, jer broji do 12.000 kuća i nekih 40.000 žitelja. Dok nije prije dvije go-

dine prešao bio u srpske ruke, živio je tihim životom poput pravoga istočnjakoga turskoga mjesta. U ono je vrijeme bilo među žiteljima do 30.000 Muslimana, a i danas je veći dio njih pripadnika Islama, koji su, kako smo čitali, pobjedonosne armade saveznika združenih srednjih oblasti kod ulaza u grad najradosnije pozdravili. Ništa manje od trideset moseja i dvadeset i šest se muhamedanskih škola nalazi u Prizrenu, a osim toga po jedan nadbiskup katolički i grčko-istočni.

U ostalim je Prizren i danas pravo tursko mjesto. Uske ulice, trgovine i bazari, sve to živo podsjeca na daleki, a danas ipak tako blizi istok.

Od pamtivjeka je Prizren glasovit sa svojih kovaonica oružja, a ne manje i sa izvrsnih draguljarskih radionica. Jedinja je šetla, što je do sada bio odcjepljen od svjetskog prometa, no i toma će se, kako ima pouzdane nade, doskora doskočiti.

B.

Razne vijesti.

Cisti dobitak kinematografskih predstava u korist izseljeničkih obitelji iz Puljske, koje je priredio g. Smaha, u nesle su K 423-49, k tome je iznosu dodao gosp. Ivan Zimolo u počast svojega umrloga oca, čiji pogreb biva danas poslije podne, daljnjih 200 kruna, tako, da je pridobivao za imenovane obitelji u svemu K 633 49 h, svota, koja u ovo teško vrijeme sveopće požrtvovnosti, vojno-prirodnome odboru u Puli ipak doprinese. Gosp. Smahi budi ovime izrečena topla hvala za njegov požrtvovni trud.

Raspust općinskog zastupstva u Vodnjanu. K. cr. namjesništvo u Trstu odvojeno od dne 30. novembra raspustilo je općinsko zastupstvo u Vodnjanu, te je istodobno povjerilo opškrbu općinskih poslova ravnatelju poljudjelske škole u Vodnjanu, Dr. Robertu Štineru.

Zašto je brašno tako skupo. Čita se u novinama: „Ako pogledamo cijene brašna i pšenice zadnjih 5 godina, vidimo, da je bila razlika medju kg pšenice i kg brašna (0) pred ratom samo 16—18 h. Čak lani mjeseca oktobra, dakle već medju ratom, ova se je razlika povisila na 21 h. Danas iznosi čak 46 h, pošto seljak dobio od ratnog žitnog zavoda kg pšenice za 34 h, a najbija moka je po 80 h. Otkuda je moguća tako velika razlika. Ako potanko računamo, uzet čemo, da se od kg pšenice (34 h) namelje samo 3 četvrtine muke (60 h). Treba dakle razjasniti razliku od 24 h. Milnar dobije kao plaću 2:18 h po kg, vojničtinu zavod uzme 4 h, koji brašno prodaje 8 h u čemu su uračunani prevoznici troškovi i dobitak. Troškovi ove trojice iznauaju dakle 12:8 h, treba još razjasniti, što je s onima 11:2 h. Od toga otpada nekoliko h za vozarinu. Ostalo očito pada u džep komisijonarima vojničtinog zavoda. Tako pojedje vozarina i vojničtinu zavod svojim pisarnama i agentima kod tri četvrtine kg brašna 15:2 h. Pomoću vojničtinog zavoda došli smo iz dažda pod kap. Ograničeno je što je doduše dobitak seljaka, za to pojedje vojničtinu zavod mnogo više, negoli su prije zaslužili i seljak i trgovac. Uspjeh svega toga jest, da moramo muki i kruh tako skupo plaćati, da je već jednoli!“

Umiri se i budi ustrpljiv. A čuj! Za nekoliko čas dana imati novu novčatu odoru, ili ja ne bio Pero Kotrlja, pisar slavne općine Šepavae.

— Idi, idi! Kake ćeš mi pomoći? — zaklama Mato nevjerovatno glasno.

— To je moja briga! U zgodno će mi vrijeme već pasti na um zgodna misao, a to će biti brzo, veoma brzo, jer je Pero Kotrlja čovjek bistra i ostra uma, kako si mogao već toliko i toliko puti da se uvjeriš! Pamet u glavu, Matiču, i okani se luge i gnjeva. Sve će biti dobro!

Mato pogleda ispod oka nekako nevjerovatno svoga prijatelja. Istina, on se je uvijek dio Pericinoj domisljivosti, istina, on se je u svakoj poteškoći uticao Pericinom savjetu, ali sad? Da će mu Perica pomoći, e se domogne nove odore? Ta to je nevjerovatno, da, upravo nevjerovatno! Kako da se Perica uhvati u košnice s općinskim višćincima i prinuka ih, da promijene današnji jednoglasi zaključak glade nove pandurske odore! Ne! Ovaj put ne će Perica moći da uspije i uzalud mu svako naprežanje!

Zadnje vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 7. decembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Nikakvih osobljih događaja.

Talijansko bojište.

Položaj je nepromijenjen. Nijesu se zbilje nikakve veće borbe.

Srpsko bojište.

Južno Plevlja suzbihi smo crnogorske nestratje. U proširenom prostoru sjeverno Berana navale su na naše čete crnogorsku glavnu poziciju, te su uzleze na južni jucer na podne usančenja kod Suhodola. Južno Novog Pazara zarobili smo ponovno 1300 Srba. Prostor istočno Ipeka bija je jučer ponovno pozorištem žestokih bojeva. Neprijatelj bio je svuda odbačen, te je izgubio šest topova. Danas u jutro unisli smo u Ipek. Djakovu zaposeli su Bugari.

Zanjenik poglavice generalnog štofera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 7. decembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Zapadno bojište.

Kod Berry sur Bac uspjelo nam je dignuti lagum u većem opsegu, koji je zasuo francuski opkop sa posadom. Istočno Auberiva osvojili smo 250 metara prednjeg francuskog jarka i zarobili 60 makaka.

Istočno bojište.

Položaj je na istoku nepromijenjen.

Balkansko bojište.

Dostigli smo Ipek, zarobili oko 1250 Srba i zaplijenili 6 topova. Francuzi moradoše napustiti u luku Černe i Vardara položaje ugrozene okopljenjem.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj

Carigrad, 6. decembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

Fronta na Iraku.

Na fronti na Iraku približili smo dne 4. decembra Kutelamari, bombardirali smo dne 5. decembra neprijatelje pozicije i okolicu Kutelamare. U ok Kutelamare zaplijenili smo dva te sporna broda, dvije šalupe sa ljetalim mnogo materijala za zrakovlje i up jedan monitor.

Kaukaska fronta.

Na kaukaskoj fronti suzbihi neprijatelj napadaj na naše prednje straže.

Fronta na Dardanelima.

Na dardanelskoj fronti topnički dvo Kod Seddilbahra razvio je naše topništvo neprijateljsku poziciju bacanja bo i zaprijecilo zračnu vatru torpeda.

Poraz Rusa u Aziji.

Carigrad, 7. decembra (D. u.). B. dadeški dopisnik agencije Milli javlja, je perzijsko domobranstvo sastavljeno narodnom odborom između Hamadama Kasvina navallio na ruske boje i koje su brojile do 5000 momaka. Ok 1000 Rusa je mrtvih, a ostali natjersu u bijeg. Sjajni turski uspjesi na Ir priprveli su u Perziji veliko veselje.

Dogovori entente.

London, 7. decembra (D. u.). Asquit je priprepio u doljoj kući, da poduzete mjere za zajedničku vojničku akciju sa Francuskom, dok se pregovaranja u istom smislu nastavljaju sa ostlim saveznicima.

Novi ruski ministar.

Petrograd, 7. decembra. (D. u.) Upravitelj unutarnjeg ministarstva H. stov, imenovan je ministrom unutarnj posala.

Istarska Posujilnica u Puli

Tko zeli uložiti sigurno svoj novac na štednju, tko ima platiti „Posujilnici“ interes ili što na račun svog duga, tko bi htio u protivu da digne koliko iz svog uloška kod „Posujilnice“

taj nek ide

u delavnik između 6 i 7, a u nedjelju i praznik između 3 i 4 sati popodne u „Narodni Dom“ (palaca „Istarske Posujilnice“) na II. kat u pisarnu d.ra L. Scalier, odvjetnika i vojničkog branitelja.

Humoreska Čita Jose.

Nova odora pandura Mate.

Idi, idi, što se držiš, kao da ti je kuća izgorjela! — dovikne mu Perica.

— Mami me se! — istisne ovaj trpkoo kroz zube.

— Znadem ja, Mato, dobro znadem, koja ti je nevolja, ali zato ne trebaš da očajavaš! — stane ga pisar sokoliti.

— Ostavi me! — okrene se pandur i popodje nekoliko koracaja od njega.

— Ta kuća čes, Mato? Stani i slušaj!

— A što da slušam? Zar ćeš mi možda ti pomoći, ti, koga oni lopovi ondje u višćenci jednako gnjavje i muče kaosto eto i mene?

— Ostavi zasad to, Matiču! — prekine ga Perica. — Ne boj se! Ti znaš, da smo nas dvojica stari prijatelji, a prijatelji smo zato, jer smo plaćidruz. Ali ruku na srce! Zar ti nijesam ja, općinski pisar Perb, već sto i sto puti bio pomogao u nevolji i sto i sto te puti izvukao iz škripca, a?

— Hm! Ne faj, ali sad? — Da, da, i sad ću ti pomoći, doista pomoći. Nije u Pere luda glava, ne!

— Ajde, čovječe, ajde! Ostavi se svakoga mozganja i razmišljanja! Hajde radije sa mnom do Bolte na zašćen rujnoga, jer mi se osušilo grlo i jezik poput ličkoga opanka!

— Jok, prijatelju, danas lje ne! Hvala ti! Podji bez mene! — otme mu se Mato i zaputi kući.

Perica ga je dobro poznavao. Kad Mato ne će da ide u krčmu, ej znak je, u njega nije sve u redu i da je najbolje, je čovjek ostavi na miru i ne dira u nj.

U Boltinjoj krčmi nije bilo još nikoga. Tek u kutu za vratima je sjedio uz ćaciću rakije neki slab odjeveni, zapušteni i otrcani stranac. Na prvi si pogled mogao razabrati, e je to jedan od onih danguba i badavadžija, koji vole da obijaju tudje pragove, prosjace od kuće do kuće i putaju od sela do sela umjesto da se prihvaćaju poštenoga posla i zasluže.

Perica ga nije u prvi čas zamijetio. Tek kad je sjeo za stoli, zapušio smocien i naručio čašu vina, stao se razgledati po sobi. Oko mu zapne o „vandrokasa“, koji se je pred Pericom duboko naklonio. Ovaj mu je dakako taj „vandrokaski“ po-

zdrav veoma slabo, gotovo nikako uzvratilo i omjerivši nepoznatog gosta od gladi do peče, pose uzbatio u novine, ne osvjuci se više, ni najmanje oko sebe. Dofarši nekako do treće stranice — a to je bilo pola sata kasnije — podigne na jednom glavu, odloži novine i upre u lijevim kažiprstom u celo, znak, da mu je simula nova i zgodna misao. Što više je razmišljao, to više su mu se oči svjetlele prema „vandrokasu“, koji je mirno sjedio u svom kutu, srkao rakiju, pušlulu i pratio svaki mir gospodina Perica.

U ovoga kao da je tek začeta nova misao posve dozrela, jer najednom ustao, prihvati čašu i podje do stola, gdje je sjedio stranac. „Vandrokasa“, kao da je jedva dočekao. Ustobio se je popistupa pred Pericom, skinuo duboko se sagumno se gornjim tijelom gotovo do pod i izmucuo nekoliko riječi pozdrava u činovatom nekom germanskom narječju. Sva sreća, te je Perica služio svojedobno kao vojnik u Beču, gdje je naučio nešto malo natučiti njemački, jer se inače ni kako ne bi mogao da sporazumi sa strancom.

(Dalje slijedi.)